Nadzór pedagogiczny

System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Publiczne Gimnazjum Nr 5 w Kluczborku

Kluczbork

Kuratorium Oświaty w Opolu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 08-01-2014 - 22-01-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Olimpia Matys, Małgorzata Dybka. Badaniem objęto 213 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 161 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 71 nauczycieli (ankieta, wywiad grupowy, wywiad z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także obserwacje lekcji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje wymaganie VI i XI, wskazane w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. Nr 168, poz. 1324 z późn. zm.).

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obraz szkoły

Do Publicznego Gimnazjum Nr 5 im. Mikołaja Reja w Kluczborku uczęszcza 376 uczniów. W szkole, obok oddziałów ogólnodostępnych, funkcjonują również oddziały integracyjne oraz klasy sportowe o specjalności w zakresie piłki nożnej.

Specyfiką szkoły jest zatrudnianie, oprócz nauczycieli, także specjalistów (pedagoga, psychologa, logopedy) oraz rehabilitanta. W Gimnazjum położony jest nacisk na indywidualizację procesu nauczania, diagnozę potrzeb i możliwości każdego ucznia, analizę jego sytuacji społecznej oraz profilaktykę antydyskryminacyjną. Ponadto, oferta edukacyjna tworzona na podstawie analizy uzyskanych wyników, zapewnia każdemu dziecku możliwość udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, dydaktyczno – wyrównawczych czy specjalistycznych, organizowanych dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju.

Dodatkowo, szkoła oferuje zajęcia fakultatywne z piłki siatkowej, pływania, możliwość nauki języków obcych (język angielski, język niemiecki, język rosyjski) oraz języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej. Umożliwia uczniom naukę jazdy na nartach, organizuje rajdy gimnazjalne i wycieczki zagraniczne. Równocześnie, w celu udzielenia adekwatnej pomocy uczniom, aktywnie współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kluczborku oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Działania nauczycieli w zakresie organizacji procesów edukacyjnych, formułowania i wdrażania wniosków z analiz wyników egzaminów gimnazjalnych oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych pozytywnie wpływają na kształcenie i wychowanie młodzieży.

Funkcjonowanie klas sportowych, a także szczególna troska o rozwój fizyczny uczniów znajduje odzwierciedlenie w sukcesach młodzieży, czego przykładem są osiągnięcia na poziomie województwa i kraju (np. VII miejsce w finale krajowym turnieju Coca Cola Cup w piłce nożnej chłopców i dziewcząt, II miejsce w województwie w szachach drużynowych w finale krajowym).

Rodzice w sposób szczególny podkreślają profesjonalną pracę dyrektora i nauczycieli w tworzeniu warunków do wszechstronnego rozwoju młodego człowieka w atmosferze poczucia bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Publiczne Gimnazjum Nr 5 w Kluczborku
Patron	Mikołaj Rej
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Kluczbork
Ulica	Konopnickiej
Numer	17a
Kod pocztowy	46-203
Urząd pocztowy	Kluczbork
Telefon	0774184908
Fax	0774184908
Www	www.pg5.kluczbork.pl
Regon	53156668000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	376
Oddziały	15
Nauczyciele pełnozatrudnieni	43.00
Nauczyciele niepełnozat. (stos.pracy)	2.00
Nauczyciele niepełnozat._(w etatach)	1.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	25.07
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	8.74
Województwo	OPOLSKIE
Powiat	kluczborski
Gmina	Kluczbork
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Poziom spełniania wymagań państwa

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	**B**
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia (D)	✔
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia (D)	✔
W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki (D)	✔
Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną (D)	✔
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia (B)	✔
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom (B)	✔

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	**B**
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania (D)	✔
Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane (D)	✔
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych (B)	✔
W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów (B)	✔

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wnioski

1. Szkoła zapewnia każdemu uczniowi poczucie wsparcia oraz indywidualny rozwój zgodny z jego potrzebami i predyspozycjami psychofizycznymi. Dzięki temu młodzież może rozwijać się w swoim tempie, realizować własne zainteresowania oraz pasje, a także wyrównywać szanse edukacyjne.

2. W pracy opiekuńczo - wychowawczej położony jest nacisk na profilaktykę antydyskryminacyjną. O jej skuteczności świadczą, mi.in. wypowiedzi rodziców: "Praca szkoły powoduje, że nie ma w niej żadnego piętnowania dzieci niepełnosprawnych, słabszych czy innego wyznania".

3. Prowadzone analizy egzaminów zewnętrznych, różnych badań edukacyjnych czy losów absolwentów przyczyniają się do wzrostu efektów edukacyjnych.

4. Praca dyrektora oraz nauczycieli jest wysoko oceniana przez rodziców, którzy podkreślają profesjonalne podejście do dziecka, adekwatną pomoc oraz właściwe relacje interpersonalne budujące pozytywny klimat służący edukacji.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

W szkole ukierunkowanej na rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji podejmuje się różnorodne działania, dostosowane do specyfiki i potrzeb środowiska. Powinny być one oparte na diagnozie, a ich skuteczność poddawana refleksji. Ich elementem jest przeciwdziałanie dyskryminacji. Organizując procesy edukacyjne, nauczyciele indywidualizują nauczanie i wspierają uczniów.

Poziom spełnienia wymagania: B

Działania nauczycieli Publicznego Gimnazjum Nr 5 w Kluczborku ukierunkowane są na wszechstronny, zindywidualizowany rozwój każdego dziecka. Ze szczególną uwagą respektuje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów oraz uwzględnia ich sytuację społeczną. Na bazie rzetelnie przeprowadzonej diagnozy formułuje się ofertę zajęć specjalistycznych, rozwijających potencjał uczniowski czy dydaktyczno - wyrównawczych oraz zapewnia pomoc nauczycieli wspierających w oddziałach integracyjnych. Szkoła efektywnie współpracuje z instytucjami świadczącymi poradnictwo i usługi na rzecz dziecka i rodziny, a także podejmuje skuteczną profilaktykę antydyskryminacyjną. Realizowane wsparcie jest pozytywnie postrzegane przez uczniów i ich rodziców.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

Podstawą pracy wszystkich nauczycieli są celowe działania w zakresie rozpoznawania możliwości psychofizycznych, potrzeb rozwojowych (np. poznawczych, emocjonalnych, przynależności grupowej, tolerancji) i sytuacji społecznej każdego ucznia. W tym zakresie dokonywana jest diagnoza szkolna, zainteresowań, rodzinna czy środowiskowa poprzez, np.:

- obserwacje ucznia w różnych sytuacjach,
- analizę jego pozycji w zespole klasowym,
- wywiady i indywidualne konsultacje z rodzicami oraz specjalistami,
- analizę opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kluczborku i innych instytucji specjalistycznych,
- analizę wyników sprawdzianu po klasie VI, testów kompetencji „na wejściu" czy wytworów prac dzieci.

Ponadto gromadzone są informacje na temat indywidualnych predyspozycji sportowych uczniów, ich osiągnięć, trudności, a także położony jest nacisk na ścisłą współpracę nauczycieli uczących w danym oddziale, z uwzględnieniem specyfiki klas integracyjnych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Profesjonalnym wsparciem objęci są wszyscy uczniowie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci z orzeczeniami, opiniami, trudnościami w nauce, ADHD, różnymi niepełnosprawnościami oraz uczniów zdolnych. Realizowane są, m.in.: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno–kompensacyjne, rewalidacyjne, indywidualna terapia dziecka niepełnosprawnego, indywidualna terapia pedagogiczno-psychologiczna, doradztwo zawodowe oraz różnorodne koła zainteresowań. Klasy integracyjne prowadzone są z udziałem nauczycieli wspierających.

Prawie wszyscy rodzice deklarują, iż nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach ich dzieci (Rys.1j).

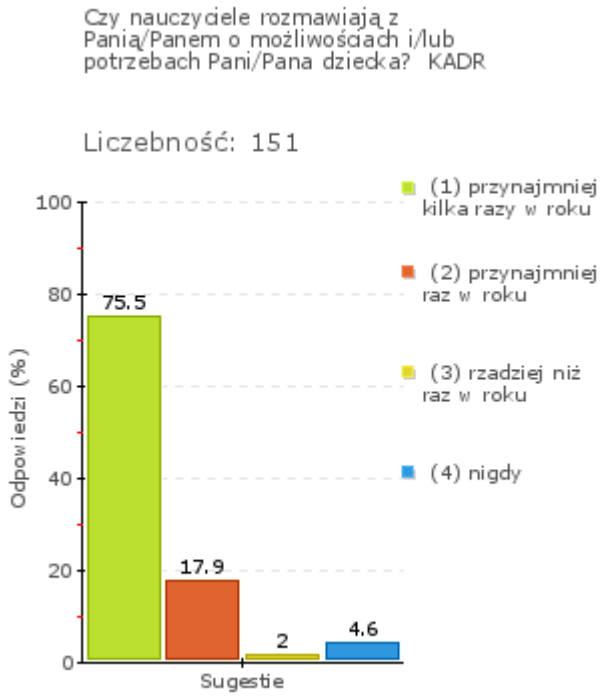

Rys. 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia

---

Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla dzieci niepełnosprawnych są zgodne z ich potrzebami.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale, po wnikliwej analizie zespołu klasowego, formułują wnioski adekwatne do sytuacji i udzielają konkretnego wsparcia, m.in. poprzez zajęcia specjalistyczne.

W gimnazjum prawie wszyscy uczniowie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych. Przykładami są:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – 120 uczniów (np. przedmiotowe: język polski, matematyka, język angielski, język niemiecki, fizyka, chemia),

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

• zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – 2 uczniów,
• zajęcia z psychologiem – 2 uczniów,
• zajęcia rewalidacyjne – 10 uczniów,
• indywidualna terapia dziecka niepełnosprawnego – 7 uczniów,
• doradztwo zawodowe - wszyscy uczniowie klas III,
• indywidualna terapia pedagogiczno - psychologiczna – 2 uczniów,
• koła zainteresowań (np. zespół muzyczny „Tak po Prostu", koło teatralne "Maska", plastyczne) - 57 uczniów,
• zajęcia sportowe (np. piłka nożna, siatkowa, pływanie, tenis stołowy, koszykówka, piłka ręczna) – 130 uczniów,
• Szkolne Koło Caritas – 115 uczniów,
• zajęcia języka angielskiego - 165 uczniów,
• zajęcia z przedmiotów matematyczno - przyrodniczych („ eko-fizyka”) - 16 uczniów,
• 12 kół przedmiotowych.

W opracowaniu oferty edukacyjnej, zdaniem dyrektora i nauczycieli, pod uwagę brane są następujące kryteria: zainteresowania uczniów, analizy wyników egzaminów gimnazjalnych i sprawdzianu po klasie VI, zapisy orzeczeń i opinii czy sugestie uczniów i rodziców wyrażane w ankietach.

Młodzież deklaruje, że realizowane zajęcia pozalekcyjne są interesujące i im potrzebne (Rys.1j i Rys.2j).

Także zdecydowana większość rodziców uważa, że zajęcia te dostosowane są do potrzeb ich dzieci (Rys.3j). Ich zdaniem, nauczyciele traktują uczniów indywidualnie, prowadzą bardzo szczegółową diagnozę potrzeb, zainteresowań, stwarzają możliwości rozwoju każdemu dziecku („nauczyciele mają tutaj czas zarówno dla dzieci słabszych, jak i zdolnych”) oraz umożliwiają wyrównywanie szans edukacyjnych. Rodzice dodali, że w szkole organizuje się wycieczki zagraniczne, rajdy gimnazjalistów, wyjazdy integracyjne, liczne konkursy i zawody sportowe. „Jest to bardzo dobra szkoła dla dzieci z dysfunkcjami, tu dostrzega się pasje wszystkich dzieci, rozwija je, a dyrektor i nauczyciele dbają o relacje panujące w szkole”.

Z wypowiedzi nauczycieli, po obserwowanych lekcjach wynika, że w oparciu o rozpoznane potrzeby i możliwości poszczególnych uczniów oraz zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach, m.in.: różnicowali karty pracy, powtarzali trudniejszy materiał, a także adekwatnie dostosowywali formy, metody, tempo pracy i stawiane wymagania.

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują. KADUMS

Liczebność: 105

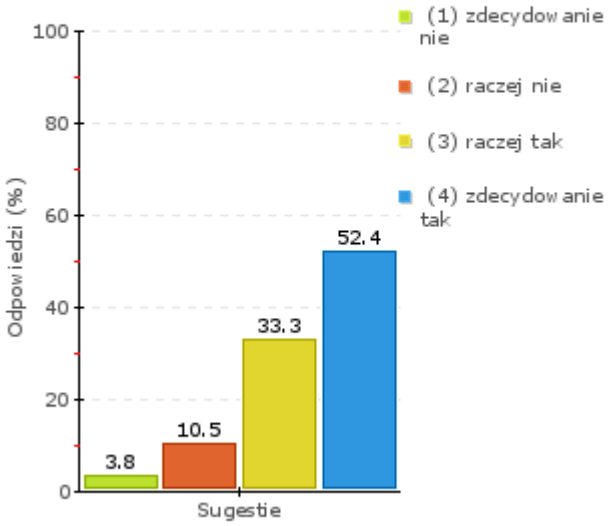

Rys. 1j

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami? W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które są mi potrzebne. KADUMS

Liczebność: 105

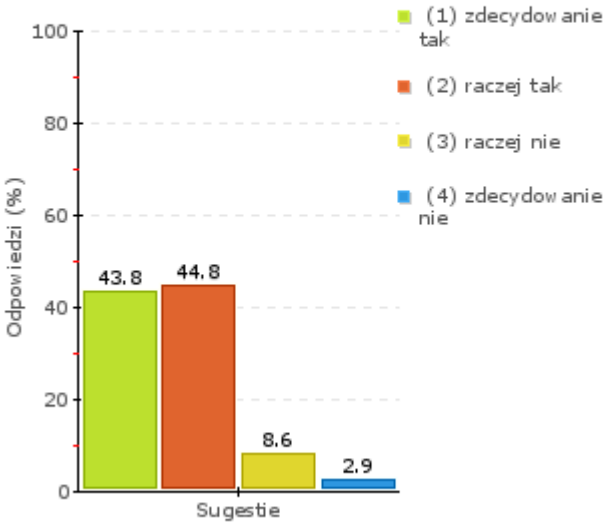

Rys. 2j

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w tej szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? KADR

Liczebność: 151

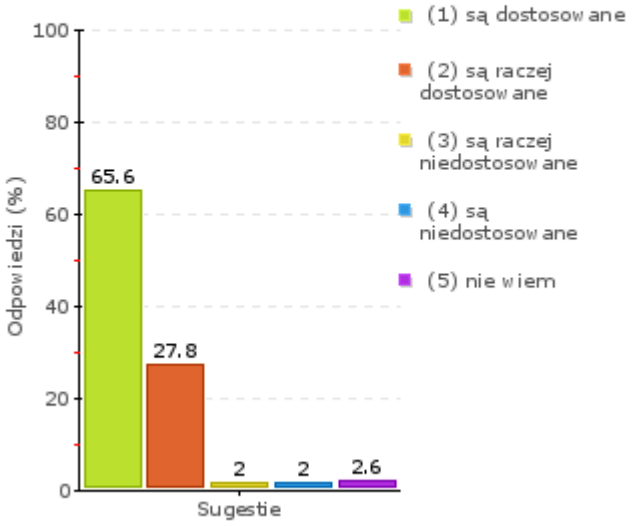

Rys. 3j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszar badania: W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki

Praca wychowawcza i szeroko pojęta profilaktyka, ze względu na specyfikę szkoły, stanowi istotny element procesu edukacyjnego w Publicznym Gimnazjum nr 5 w Kluczborku.

W szkole podejmuje się szereg odpowiednich działań w celu zapobiegania lub niwelowania zachowań niepożądanych, w tym o charakterze antydyskryminacyjnym, obejmujących całą społeczność szkolną. Zdaniem wyrażonym przez dyrektora, nauczycieli, rodziców oraz uczniów realizowane są, m.in.:

• programy prozdrowotne i profilaktyczne, tj.: „Stop przemocy i agresji", program walki z otyłością, „Zachowaj trzeźwy umysł", „Znajdź właściwe rozwiązanie",

• spotkania i warsztaty z pedagogami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kluczborku, np. „Dziecko online - zagrożenia i konsekwencje psychologiczne",

• prelekcje z udziałem przedstawicieli uczelni wyższych,

• warsztaty dziennikarskie,

• lekcje wychowawcze i przedmiotowe dotyczące tematyki antydyskryminacyjnej, debaty w bibliotece z różnymi osobami na ten temat,

• imprezy o zasięgu lokalnym, np. Festiwal Twórczości Wokalnej i Plastycznej „Razem Lepiej", Festiwal „Śpiewać każdy może",

• Dni Integracji,

• Dni Języków Nam Nieobcych,

• kiermasze oraz bezpłatne wypożyczanie podręczników szkolnych,

• turnieje sportowe,

• rajdy gimnazjalne – alternatywa dla drogich wycieczek,

• obozy narciarskie (koszty w znacznym stopniu pokrywają sponsorzy),

• wycieczki zagraniczne (dopłaty dla najaktywniejszego i najsympatyczniejszego ucznia – decyduje wybrana komisja – wyjazd jest za darmo),

• akcje charytatywne prowadzone przez Szkolne Koło Caritas („Studnia dla Południa"), Samorząd Uczniowski (zbiórka karmy dla zwierząt) oraz nauczycieli współpracujących z fundacjami i organizacjami charytatywnymi.

Nauczyciele wskazali, iż podstawą ww. przedsięwzięć są liczne przesłanki wynikające z obserwacji i rozpoznanych sytuacji (Rys.1w).

Rodzice podkreślili, iż „praca szkoły powoduje, że nie ma żadnego piętnowania dzieci niepełnosprawnych, słabszych, innego wyznania. Uczy tolerancji, empatii, a między nauczycielami i uczniami panują zdrowe relacje, bez strachu, co powoduje, że uczniowie czują się dobrze i bezpiecznie".

Uczniowie mają poczucie równego traktowania, nikt z respondentów nie doświadczył formy wykluczenia z grupy rówieśniczej, nierównego traktowania ze względu na niepełnosprawność, status ekonomiczny, płeć czy religię. Jednocześnie młodzież stwierdziła m.in., iż:

• „Nasza Pani próbuje dopasować koszty wycieczki do możliwości finansowych wszystkich uczniów. Jak w danej klasie mało uczniów jedzie na wycieczkę, to „dobiera się z innych". Ci, którzy nie jadą – to z własnego wyboru; możemy składać się na wycieczkę przez cały rok, szuka się właściwych kosztów".

• „Niekiedy uczniowie popisują się, odtrącają innych; nauczyciele jak zauważają, to próbują działać i rozmawiają z nami na ten temat",

• „Chcielibyśmy, żeby było więcej zajęć wyrównawczych z języka angielskiego, języka niemieckiego".

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

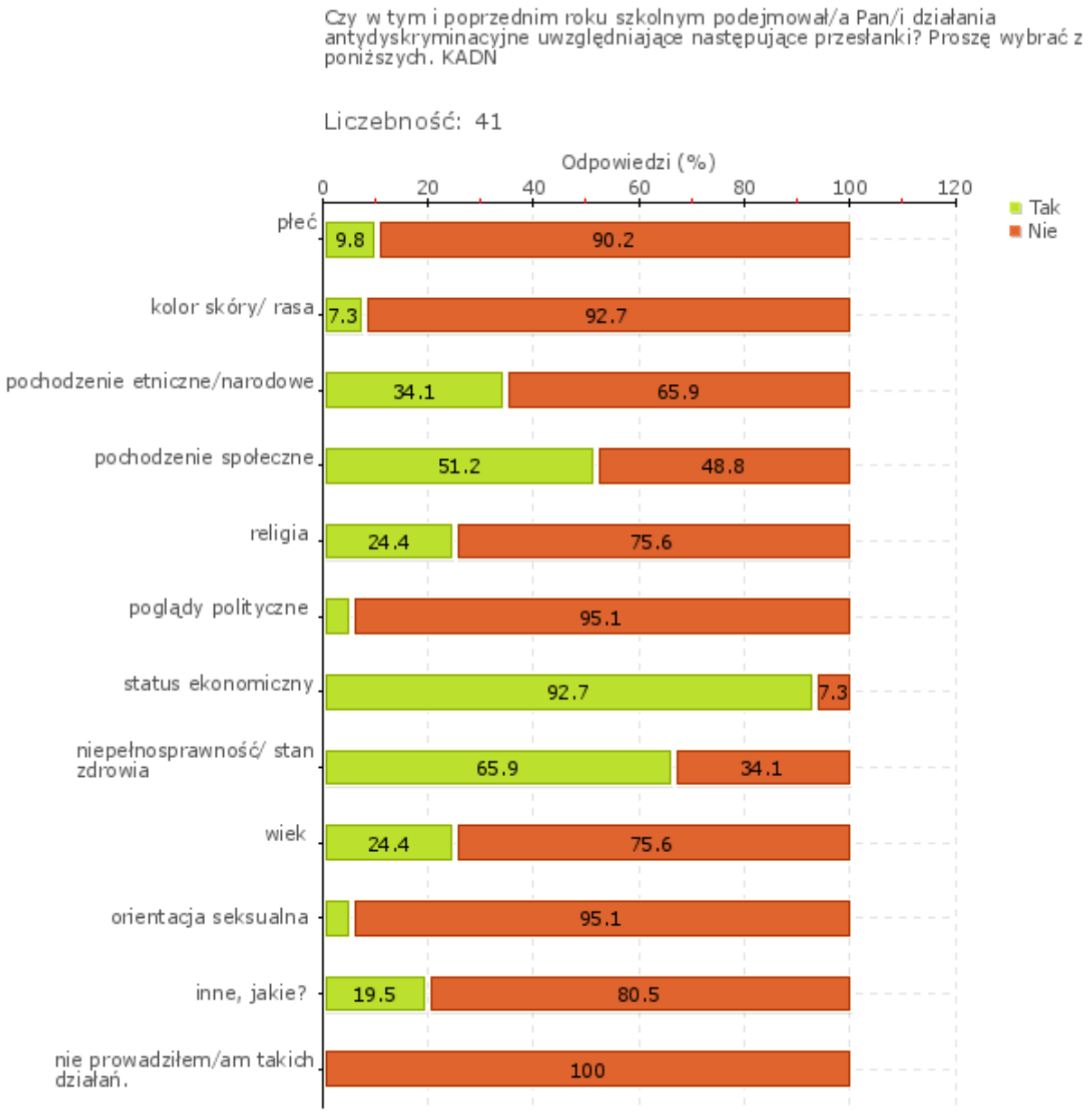

Rys.1w

Obszar badania: Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną

Szkoła, w oparciu o wyniki diagnozy i adekwatnie do potrzeb i sytuacji społecznej każdego dziecka, współpracuje z wieloma instytucjami wspierającymi uczniów i ich rodziny, np. z:

- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kluczborku - dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości i potrzeb ucznia w oparciu o zalecenia wynikające z orzeczeń i opinii,
- policją, sądem, kuratorami oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kluczborku - monitorowanie zachowań uczniów, zapobieganie patologiom, zachowaniom agresywnym, udzielanie pomocy materialnej, wsparcie rodziny w trudnej sytuacji,
- bibliotekami, domem kultury, muzeami, Powiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku,

teatrami oraz Miejskim Klubem Sportowym w Kluczborku, Opolskim Związkiem Piłki Nożnej i Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Kluczborku – spotkania z ciekawymi ludźmi, udział w plenerach plastycznych, projektach, turniejach czy zawodach sportowych,

• Uniwersytetem Opolskim, Uniwersytetem Wrocławskim, Politechniką Opolską – udział młodzieży w zajęciach, wykładach, laboratoriach prowadzonych przez pracowników naukowych,

• Polskim Towarzystwem Dyslektycznym - realizacja programu dotyczącego dysleksji (certyfikat „Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją"),

• Sanepidem – realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych, np. program profilaktyki palenia tytoniu,

• Urzędem Miasta i Gminy w Kluczborku – realizacja projektów unijnych, np. „I ty możesz zostać Omnibusem", „Wyrównywanie szans edukacyjnych",

• Warsztatami Terapii Zajęciowej – współorganizacja Festiwalu Twórczości Wokalnej i Plastycznej „Razem Lepiej".

Współpraca z ww. instytucjami jest nie tylko odpowiednia do potrzeb dziecka w tym wieku, ale także stymulująco wpływa na jego rozwój, kształtuje właściwe postawy. Ponadto w opinii dyrektora i nauczycieli wpływa na wzrost efektów kształcenia i poziom satysfakcji całej społeczności szkolnej.

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia

Nauczyciele podejmują działania w zakresie indywidualizacji procesu edukacyjnego adekwatnie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia. Respondenci deklarują, iż w tym celu dokonują odpowiedniego doboru treści, metod i form pracy, stopniują trudność zadań, dostosowują tempo pracy, przestrzegają zaleceń poradni specjalistycznych czy organizują specjalistyczną pomoc i współpracują z rodzicami.

W trakcie wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciele efektywnie motywowali młodzież do angażowania się w proces uczenia się, a także indywidualizowali bezpośrednią pracę z uczniem. W sposób interesujący prowadzili zajęcia, łączyli wiedzę z różnych dziedzin, wykorzystywali atrakcyjne metody i formy pracy oraz środki dydaktyczne. Ponadto różnicowali zadania, zachęcali do pracy indywidualnej i zbiorowej, wspierali, udzielali dodatkowych wyjaśnień i w sposób skuteczny mobilizowali do aktywności intelektualnej. W klasach integracyjnych uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych mieli możliwość korzystania z pomocy nauczyciela wspierającego. Nauczyciele, swoją postawą i zachowaniem, byli wzorem dla swoich uczniów.

Zdecydowana większość uczniów wskazała, że nauczyciele pomagają im w przypadku wystąpienia trudności w nauce (Rys.1j).

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

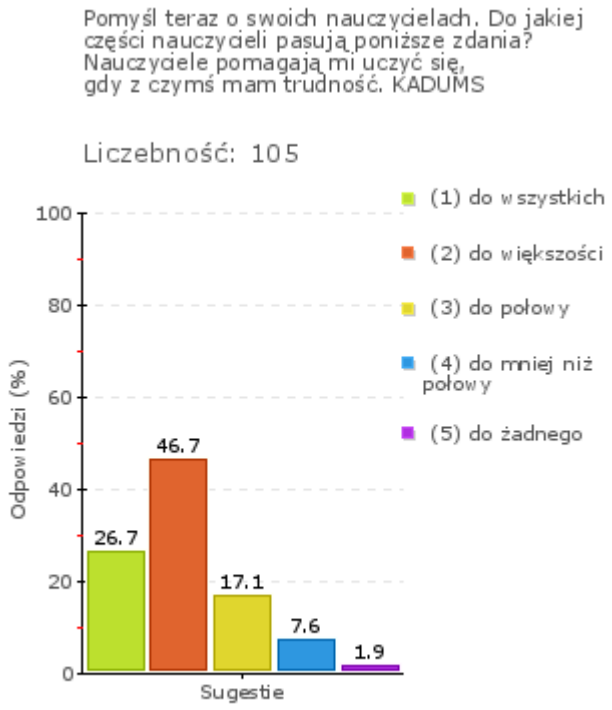

Rys. 1j

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom

Wyniki badań prowadzonych wśród rodziców i uczniów wskazują, iż wsparcie otrzymywane w szkole odpowiada ich potrzebom. Młodzież deklaruje, że nauczyciele wierzą w ich możliwości, wspierają w rozwijaniu zainteresowań, a także mówią, że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy (Rys.1j-Rys.4j).

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. KADUMD

Liczebność: 94

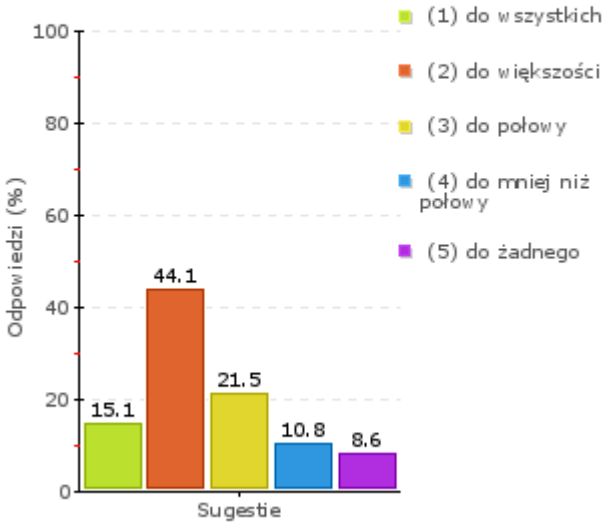

Rys. 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Czuję, że nauczyciel wierzy w moje możliwości. KADUMS

Liczebność: 105

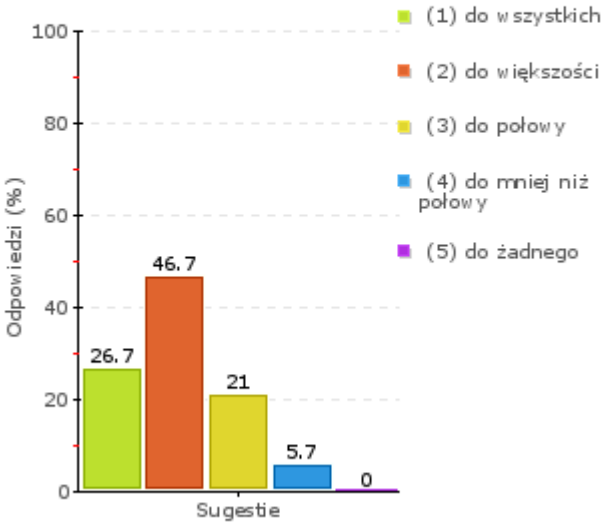

Rys. 2j

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami?
W mojej szkole mogę liczyć na wsparcie w rozwijaniu swoich zainteresowań.

KADUMS

Liczebność: 105

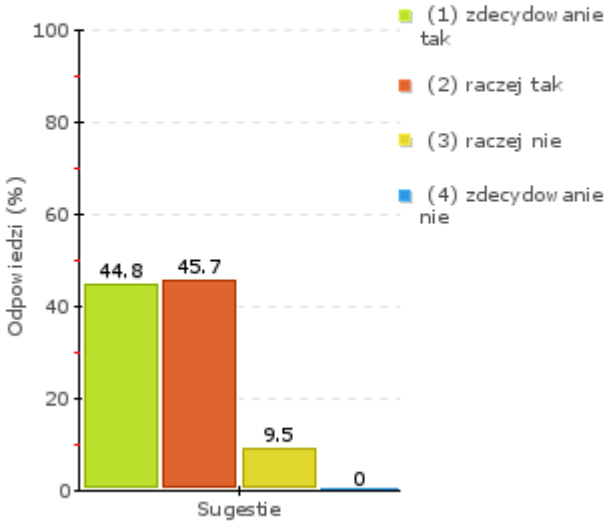

Rys. 3j

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami?
Nauczyciele mówią mi, że mogę się nauczyć nawet trudnych rzeczy. KADUMS

Liczebność: 105

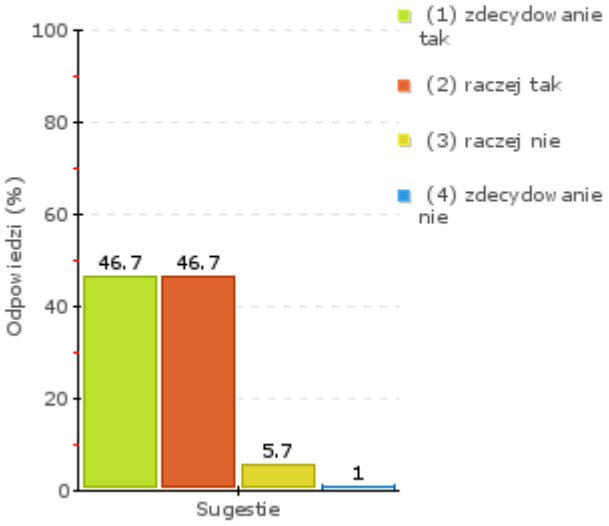

Rys. 4j

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Badania i dane mówiące o różnych aspektach funkcjonowania szkół są niezbędnym elementem zarządzania na poziomie organizacji, jak również prowadzenia polityki oświatowej. W efektywnych szkołach decyzje podejmuje się, wykorzystując informacje na swój temat i systematycznie udostępniając dane służące refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań. Organizując procesy edukacyjne, uwzględnia się wnioski z analizy danych pochodzących z różnych źródeł.

Poziom spełnienia wymagania: B

W szkole, organizacja procesów edukacyjnych przebiega w sposób planowy i zorganizowany. Nauczyciele analizują wyniki egzaminów gimnazjalnych, ewaluacji wewnętrznej, chętnie korzystają z badań zewnętrznych oraz prowadzą badania wewnętrzne zgodnie z potrzebami. Na ich bazie formułują i wdrażają wnioski do dalszej pracy. Działania są monitorowane i w razie konieczności modyfikowane. Na szczególną uwagę zasługuje wykorzystanie informacji na temat losów absolwentów dla promowania wartości edukacji.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania

W szkole powszechnym działaniem są analizy wyników egzaminu gimnazjalnego i ewaluacji wewnętrznej (Rys.1w). Prowadzą one do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje adekwatne działania edukacyjne. Nauczyciele korzystają z kalkulatora EWD, analizują dane ilościowe (średnie liczbowe, punktowe, procentowe, staninowe oraz porównują je na poziomie klasy, szkoły, gminy, województwa i kraju) i jakościowe (np. łatwość arkusza egzaminacyjnego, kontekst środowiskowy), uważając je za najważniejsze w formułowaniu wniosków do dalszej pracy.

W oparciu o uzyskane wyniki z prowadzonych badań, zdaniem dyrektora i nauczycieli, należało, m.in.:

- dokonać modyfikacji planów dydaktycznych poszczególnych przedmiotów, z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych,
- zwiększyć liczbę godzin na realizację podstawy programowej z matematyki, biologii i fizyki,
- doskonalić korelację międzyprzedmiotową,
- wprowadzić do oferty szkoły naukę języka rosyjskiego oraz języka mniejszości narodowej - języka niemieckiego,
- poszerzyć ofertę zajęć sportowych,
- aktywizować uczniów do systematycznej pracy w całym trzyletnim cyklu kształcenia gimnazjalnego oraz utrwalać materiał nie tylko bieżący, ale również powracać do treści z klas młodszych,
- zwiększyć liczbę zadań egzaminacyjnych, które słabiej wypadły na egzaminie,

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

• organizować próbne egzaminy gimnazjalne,
• wprowadzić zmiany w szkolnym planie nauczania w celu „odciążenia ostatniego półrocza”,
• zwiększyć wykorzystywanie metod audiowizualnych.

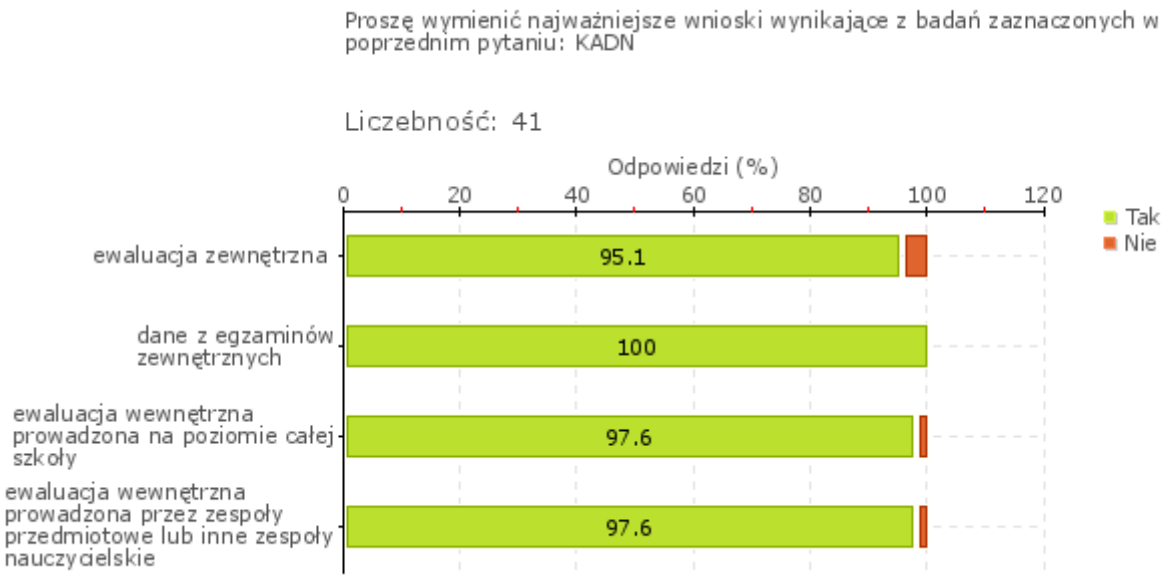

Rys.1w

Obszar badania: Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Nauczyciele monitorują i analizują, a w razie potrzeby modyfikują działania realizowane w oparciu o wnioski wynikające z analizy egzaminu gimnazjalnego i ewaluacji wewnętrznej. Efektem tego jest uplasowanie szkoły, od kilku lat, na poziomie średnim i wyżej średnim (stanin 5 i 6). Dyrektor stwierdził, iż słabsze wyniki uzyskują klasy sportowe, co spowodowane jest dużą liczbą godzin dodatkowych zajęć sportowych (10 tygodniowo). Nauczyciele wskazali na pozytywne wyniki monitorowania działań podjętych w oparciu o wnioski oraz ich użyteczność w realizacji procesu edukacyjnego (Rys. 1o i Rys. 2o).

Proszę wymienić najważniejsze wyniki monitorowania działań podjętych w oparciu o wnioski (o ile takowe zostały wyciągnięte) opisane w poprzednim pytaniu. KADN

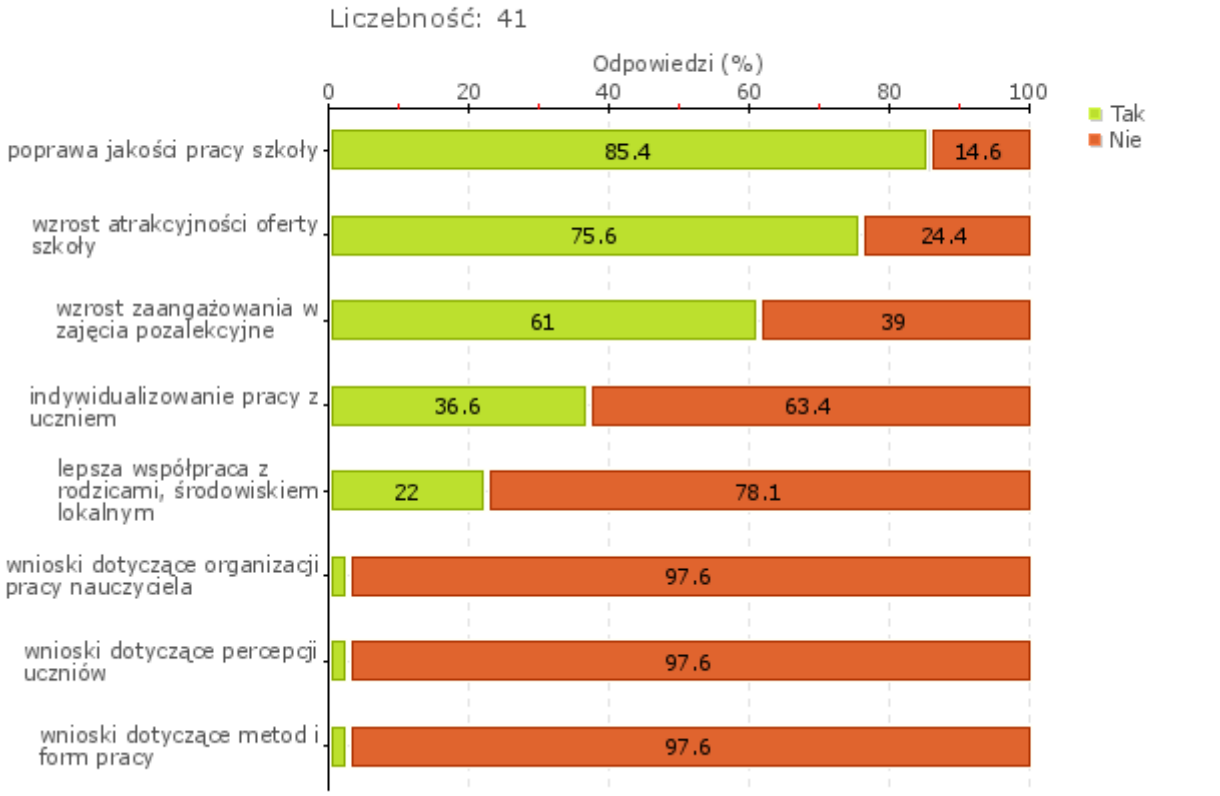

Rys.1o

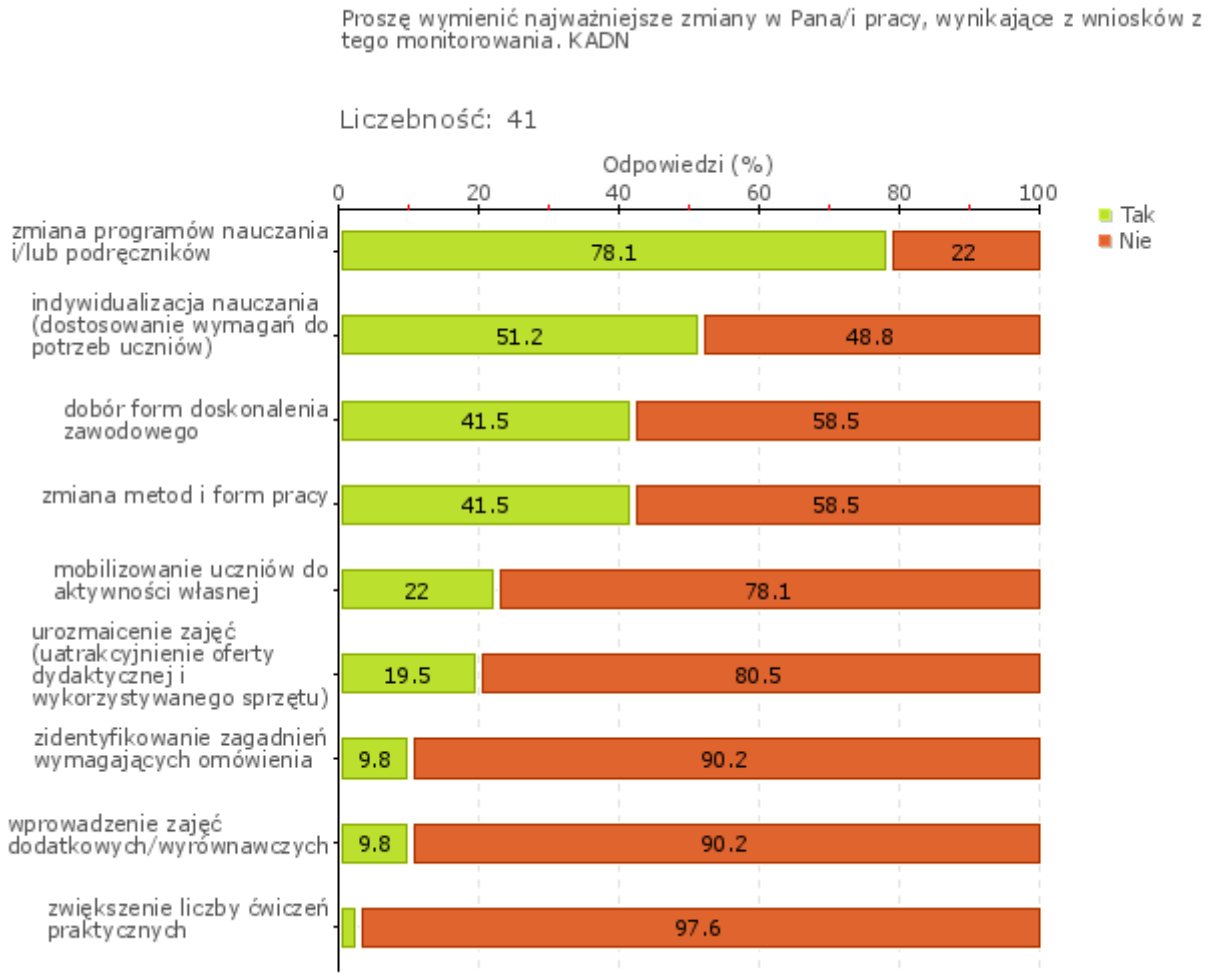

Rys.2o

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych

Nauczyciele z powodzeniem wykorzystują wyniki zewnętrznych badań i analiz (Rys.1w) w celu doskonalenia podejmowanych działań dydaktyczno - wychowawczych. Przykładami są:

• kalkulator EWD,

• opracowania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu,

• analizy Instytutu Badań Edukacyjnych, np. „Czytanie piętnastolatków w świetle badań PISA oraz badań czytelnictwa Biblioteki Narodowej", platforma PWE (Porównywalne Wyniki Egzaminacyjne),

• materiały wydawnictw: WSIP, Operon, GWO, Nowa Era, Aksjomat, Alfa, tj.: testy próbne, nowości metodyczne,

• e - Akademia Przyszłości - kształtowanie kompetencji kluczowych i jak najlepsze przygotowanie nauczycieli do kształcenia uczniów w tym zakresie,

• Międzynarodowy Test Sprawności Fizycznej,

• opracowania MEN i Kuratorium Oświaty w Opolu, tj: sprawozdania, badania,

• analizy Instytutu Badań Kompetencji, m.in. „testy wałbrzyskie".

Wykorzystywane przez radę pedagogiczną badania i analizy zewnętrzne, w opinii respondentów, służą refleksji pedagogicznej, a także pozytywnie wpływają na doskonalenie i organizację procesów edukacyjnych.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

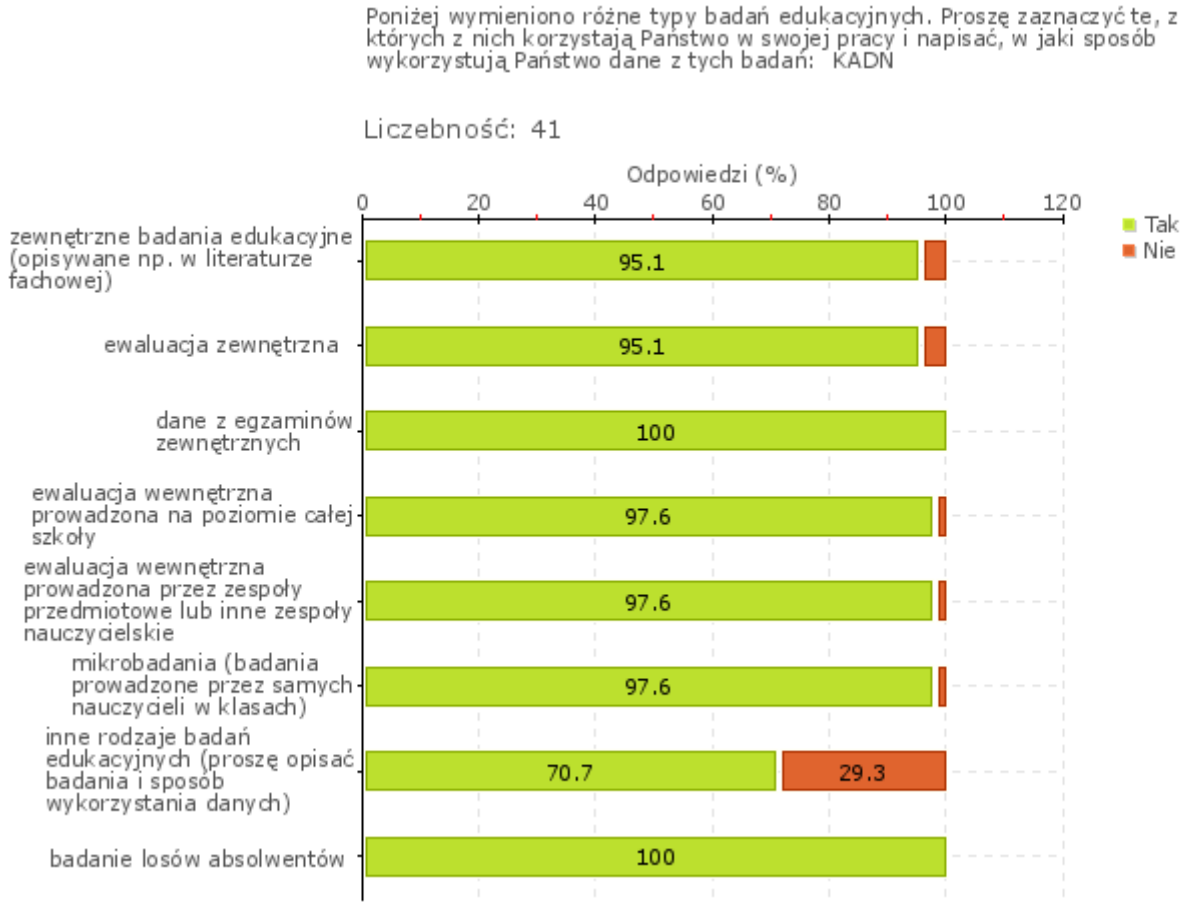

Rys.1w

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów

Odpowiednio do potrzeb szkoły w Gimnazjum prowadzone są różnorodne badania w zakresie osiągnięć uczniów i losów absolwentów. Realizowane są one na trzech poziomach: zespołu klasowego, przedmiotowego i całej rady pedagogicznej. Nauczyciele zadeklarowali, iż w sposób regularny i celowy prowadzą monitoring osiągnięć uczniów, frekwencji, zachowań i aktywności pozalekcyjnej młodzieży. Systematycznie dwa razy w roku szkolnym analizują oraz podsumowują wyniki uczniów. Ponadto analizują sytuację wychowawczą w szkole, społeczną, materialną i postawy dzieci przeprowadzając liczne badania ankietowe, skierowane do uczniów i ich rodziców, np. „Moja szkoła", „Inicjacja alkoholowa", „Badanie bezpieczeństwa w szkole", „Zjawiska przemocy rówieśniczej z wykorzystaniem technologii komunikacyjnych" czy „Szkoła mojego dziecka".
W celu promocji wartości edukacji i stymulacji dzieci („nie trzeba być wyjątkowo zdolnym – każdy może odnieść sukces na miarę swoich możliwości"), doradztwa zawodowego, promocji szkoły, m.in. w zakresie sukcesów sportowych czy modyfikacji działań edukacyjnych gromadzone są informacje o losach absolwentów. Szkoła prowadzi księgę absolwentów, wykorzystuje portale internetowe (np. „Facebook", „Nasza klasa"), organizuje spotkania z byłymi uczniami (np. doktorantem uczelni w Paryżu i Nowym Jorku czy pracownikiem Google) oraz regularnie współpracuje z nimi przy organizacji imprez szkolnych.
Wszystkie te badania, zdaniem dyrektora i nauczycieli, służą ulepszaniu, modyfikowaniu programów wychowawczych, planów nauczania i programu rozwoju szkoły oraz zwiększeniu bezpieczeństwa młodzieży.

Pozwalają tworzyć ofertę edukacyjną umożliwiającą realizację zainteresowań uczniów i ich rozwój, jak również wyrównywanie szans.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport sporządzili

- **Olimpia Matys**
- **Małgorzata Dybka**

Kurator Oświaty:

.....

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY